

Spredde

Latweefchu Nwifes.

Ar augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 39. Zettorideenâ 29tâ September 1827.

Zelgawâ 26tâ Septempera.

Isgahjuschá nebbelâ atkal muhsu pilfats zaur uggungrehtu tappe pabaidihts. Zo tanni 20tâ Septempera pulksten 5 pehz pufsbdeenâs no weena feena fchkuhna ahrpilsatâ ais efara wahrteem duhmi un leesmas uskahpe un ihfâ laikâ fchi ehka lihds ar klahrbuhdameem stalleem ugguni aisgahje. Par laimi, ka ne kahds wehisch ne puhte, jo tad wiffas tahs klahrbuhdamas ehkas, kam wiffswairak wehl salmaini jumti, buhtu pelnds fadegguschas. Zeenigs Gubernatora kungs tadehl jau tuhliht pehz ta pirma uggungrehtu isgahjuschá mehnesi to pawehleschanu dewis, ka wiffseem salmaineem jumteem pilfata klahrtumâ 4tru nebbetu starpâ buhs noplehsteem tapt, un ka teem namneekseem sawas ehkas ar dakstineem buhs apjunt. Dascham tas nu gan eefahkumâ grubti nahkfees, bet tad arribsan pilfatneekseem turpma jo leelaka drohshiba buhs, un teem naw jabihstahs, ka ugguns tik ahtri warr isplestes un azzumirkli apriht. No polizeies teefas arribsan ta pawehleschana irr atjaunota, ka neweenam ne buhs eedrihstetees ar deggofchu pihpi eeksch eelahm un gatwahm apkahrt staigabt, nedf eeksch stalleem un seenu = un malku = fchkuhneem ar eedesinatatu pihpi jeb fwezzi eet, zittadi tas bahrgâ meefas un naudas strahpê krittih. Zo zil dauds reifehm zaur neapdohmigu tabakufnehfeschanu, jeb kad kutscheri un nammiki tik drohshchi un aplam ar fwezzehm eeksch stalleem un feenubehneem eet, sirgus un lohpus apkohpt, tahda leela nelaiime zellahs, un tuhstoschi zilweki bes pajumta pliffi un kaili paleek. Zebfchu wehl naw sinmans, ka tas ugguns jau ohtrâ reisê tanni ihfâ laikâ walkâ fluis, tomehr mehs ne gribbam tizzeht, ka gan dasch dohma, ka kahds besdeewigs dedsinatais tihfchâ prahâ ugguni buhs peelizzis, bet mehs jo apdohmigi ar ugguni

dsihwodami Deewa waldischanai ustizsam, kas muhsu pilfatu jo prohjam sawâ schehligâ glabba-fchanâ nems un apfargahs.

* * *

Jau isgahjuschá nebbelâ scheid finakka pehz meschadegfchanas tappe manmita. Taggad dsirdam, ka wairak, ka diwi juhdses no scheijenes Lihwes = Behrses meschâ tanni 21mâ Septempera deenâ ugguns walkâ tizzis, un ka tannis paschôs rohbeschôs, fur Krohna Peenawas un Paulsgnades meschi ar Lihwes = Behrses meschu kohpâ eet, schinni meschâ kahdu 50 puhru weetu effoht isbeddis. Wiff Lihwes = Behrses pagastis pee ugguns dschfchanas fadsihts tappis, ta ka arribsan tee peeminneti kaiminu pagasti, un deenas un naktis tee strahdajuschu, kamehr zaur plattu un dsiltu grahwju rakfchanu teem effoht laimejees, to ugguni nodsehst. Kur tas ugguns (woi nu zaur peegulneekseem, woi zaur pihpi jeb fchahwenu) zehlees, tur tahda purwju weeta irr, ka zittôs gaddôs ne sirgs ne zilweks drihkt ee-eet, bet tulih muht eekschâ, bet taggad zaur to pastahwigu faufu un siltu laiku, neween laudis zaur scho meschagabbalu brauz zauri, bet ta semme ka deglis ischuisi, ka drihs eedeggahs. Tee laudis tur taggad strahdadami ir paschâs dsillâs grahwis ne uhdenslahsiti atrohn, bet teem no tahlenes uhdens irr japeewedd. Zâ mehs arribsan no zitteem widdeem dsirdam, ka preeksch zilwekeem un lohpeem tahds uhdens truhstums un tahs dsillakas affas isfikkuschas, ka daschu juhdsi tahlunâ pehz uhdeni irr jabrauz. Jau ilgu laiku gaisf skaidrê un faufs rahdahs, tiffai isgahjuschá peefdeenâ preeksch pufsbdeenâs biffiht nolihje, un kad us walkara puffi wehsaks ne paliktu un dascha naktisfalna ne buhtu manmita, tad wehl dohmatum waffaras jaukumu un siltumu ap Jahnu

laifu baudiht; retti schi mehnescha beigumâ tab-
das firtas un mihligas deenas effam peedfihwo-
juschi.

Wentespils 15tâ September.

Zanni pirmâ September tas no mums jau
fenn sagaidihts Leelskungs Aleksander von Wir-
temberg scheidt atbrauze, apffattidams to leelu
Wentes-darbu, fo tuhftofchi no zilwekeem,
appafsch schi Leelkunga wirswaldifchanas, tur
strahda, fur Wente fefla. Pee mums gan
dauds fo ne reds no schi darba, jo pee Skrundeß
un Kuldigas, un wifswairak eefsch Leifchu rohbe-
fcheem schinni gaddâ tee fpehki fapfeesti tappu-
fchi, kas uhdenin to peenahkamun noliftu zellu
gribb lihdsinacht; tomehr Leelskungs ir scheidt is-
klaufchinaja, kas wehl wajjadfigs, un, patß
zaur ohstu braufdamß, wifsch tahß wainigas
weetas apraudseja un dewe padohmu un preefch-
rakftu. — No pascha Leelkunga muttes mehß to
preeka finnu effam dabbutufchi, ka pehz pufß-
trefchu gaddeem schis ir Kursemmes behrneem til
lohti geldigs darß buß nobeigts un gattawß. —
Tâ kâ teiz, mußfu pilßfahßs tad ir jo plafchakß
taps iszeltß; jo kad tahß laiwafß, kas lihds schin
finiltß ween scheidt atwedde, prezzas atweddißß
un pehz mußfu prezzehin mefleßß, tad ta kupt-
fchofchana ir wairak zilwekus pee mums ataizi-
nahß, kam tai masâ pilßfahßtê ruhmes ne buhtu. —
Bet fchee laudis tatschu arridsan gribbeßß Deewu
peeluhgt, beß kurra fwehtifchanaß ne kahds
darßß ne fchirrahß nedß isdohdahß. Kur tee
gan ruhmes atraddißß tai masâ nohtes-bafniza,
kas taggad weenâ pilß-stuhrite draudt gan ai-
zina, bet tiffai puffi no draudßß warr ufneem,
kas wehl zittß pahz zittu kâ eefpeesti til fo at-
pußßdamees Deewa fwehtu wahrdu klaufa?

Tâ tam ne warr palift! jo tas buhtu grehßß,
kad mehß fawas laizigas labklahfchanaß dehl
leelu gruhthu darbu gribbetum ufneem un strah-
daht, bet fawu dwehfeles labklahfchanaß peemirft
un faudeht, kad tai draudfei buhtu mantas pa-
dohmßß, bet bafniza tai ne buhtu. — Zitti pa-
faules behrni gan falka: lai tiffai tahß mantas
mums rohkâ nahf, gan mehß tad bafnizu zelfim.
Wezzdßß laifdßß laudis tahdi gudrineeki ne bija,

jo ta tizziba: no bafnizas zellahß Deewa fweh-
tiba! ta winnus mohdinaja ar Deewu fahft ar
Deewu beigß; un tee bija pahrtiffufchi. Kamehr
fchi tizziba fuffin fudde, tamehr truhkumß un
nabbadsiba ir Kursemmes eedfihwotajufß pah-
fheidße un apfpeede. — Tâ tam ne warr palift!
un patß Leelskungs mußß arri preezinajis un ap-
foblijis zif warredamß peepalihdfeht un par to
gahdaht, ka mußfu pilßfahßs ar peenahkamun
bafnizu taptu pufchkohtß, fur draudße Deewu
warreßß peeluhgt ar preeku un pateizibu. Lai
Debbefstehwß mihla Leelkunga gahdafchanaß
fwehtitu isdohfchanaß peefchir! —

Vaufßer.

No Engurehm.

No pehrna waffara, zaur to lohti faufu un
karftu gaisu, pee mums eefsch mefcheem kâ ufß
plawahin, wehl ir schinni waffarâ, kaut gan
pafтарыm labbi nolihje un leeli uhdeni tuwu
klatß irr, faufa femme wiffur ween bij atroh-
dama. Labß mefchagabbals arridsan fahje
degt, bet zaur ahtru paligu ugguns pee laifa
tappe noflahpehtß. Gan nu dohmajam, ka tâ
paliffin, jo lectus arridsan fahje liht. Bet pehz
kafdahm deenahm zellahß ugguns no appafsch
femmes, un kahpe, no wehja dßihtßß, lihds pa-
fcheem faufem kohka farreem. Tâ degge mefch
gan par appafschu, gan par wirfu! Bet leels
zilweka pulßß fcho nelaimi, gan grahwus rak-
dami, gan ar uhdeni laiffidami, weenâ neddelâ
remdeja. Ne buhtu tas notizzis, un ne buhtu
patß mefchafungs ar mefchafargeem par deenu
kâ par nakti paligâ bijufchi, tad neween mefch
buhtu lohti apffahdehtß tappis, bet ir dafcham
gohdigam fweimeekam buhtu fawß labbibas dah-
finfch ar ugguni nogahjis. Pee ta kritte leelâ
isbailê tas frohdßfimeekß Lepßtefrohga. Tas ug-
guns jau kohka gallus aifnehmis, nahje kraf-
damß frohgam, kas mefchâ gult, wiffai tuwu.
Bihdamees, ka winna nabbadsiba ar wiffu
frohgu ne aifseet ugguni, wifsch nowedd zittas
leetas juhrmallâ. Kad nu zaur Deewa fchehla-
ffibu tas ugguns zittu zellu nehme, wifsch eet
atfal raufiht. Bet af wai! jau fagla rohkafß
bijufchafß klatß, un nehmußchafß fo warrejufchafß.

Kas nu tahds drohsch bijis, tur, fur wifsap-
kahrt ugguns leesmas redsamas, wehl us laupi-
schanu dohmaht? Ganna ne zits, ka weens no
teem, kas pee dsihinaschanas bija shtiti un
nabhschi.

B — t.

Stahsts no wezza laika.

Jahnis Wischers, weens leels un swehrts mah-
zitajs, bij no ta Sweedru Kehnina Kahrla ta XI.
Widsemme par General-Superdentu listis (1674).
Schis atradde tohs laudis eefsch tizzibas leefahm
leela nesinnaschanâ un tumfiba, un tapehz, ka
eefsch semmes fhoblu un fhohlmeisteru ne bija,
luhdse winsch to Kehninu, lai winsch par sa-
weem laudim apschelobamees pawehl, ka fhob-
las buhs uszeltas tapt, lai tee jauni laudis labbi
mahziti tohp; bet tas Kehninsch atbildeja tam
General-Superdentam: winnam effoti tahda
sinna dohta, ka tee laudis Wid- un Jaggannu
semme itt ka lohpi effoschi, kas ne warretu ka
zitti laudis zittos semmes mahziti kluht, par ko
tab nu fhoblas preefsch winneem ja-uszell?
Schee wahrdi gan sabpeja tam General-Super-
dentam, bet winsch ne warreja tam Kehninam
dauds pretti runnaht, jo tee Widsemmes laudis
bij paschi zaur to tahdu slawu no sewim zehlschi,
ka winni sew paschus par tahdeem mulkeem taifi-
jahs, ne aribbedami mahzitees, bihdamees, ka
winni us srewschu semmi nowesti taptu, kad winni
mahzitohs grahamatas lassiht. Kad nu winni
paschi labbak tahdi mulki un tumfschi laudis pa-
liffe, tab tappe zaur teem muischineekeem tahdas
nelabbas leetas tam Kehninam stahstiti, un tas
General-Superdents ne warreja tahdeem stah-
steem ko pretti fazziht. Bet winsch bij weens
gubrs un firdigs mahzitajs, winsch ne atstahje
no tahm fhoblu uszelschanas dohmaht, jo kad
winsch mahjas nahze, uszehle winsch pats sawa
pafcha muischâ, kas schodeen wehl sinnama irr
un Leepas muischa faukta tohp, weenu fhoblu,
un nehme no teem fhoblas behrneem diwi saprat-
tigns un drohschus puischus un liffe tohs labbi
ismahzihit. Pehz to gahje winsch atkat us

Sweedru semmi un nehme tohs diwi puischus
lihds, wedde tohs tam Kehninam preefschâ, pa-
semnigi luhgdams, lai tas Kehninsch tohs pui-
schus sewis preefschâ leef pahrlausiht, un lai
winsch pats dsirdebams schehligi wehrâ nemm:
arrig tee Widsemmes laudis ne warretu tapatt
ka zitti zilweki Deewa wahrdu un grahamatu
lassichanu mahzitees? — Tas Kehninsch tohs
puischus dsirdebams un winnu labbu sapraschanu
wehrâ nemdams, brihnojahs, ka winnam tah-
das nepateefas leetas stahstitas effus; winsch
runnaja pats schehligi ar teem puischeem, ap-
dahwinaja tohs ar ffaistahm drehbehim, un pa-
wehleja winneem, lai winni, mahjas atnahku-
fchi, teem zitteem jauneem laudim stahsta un
rahda, kahds schehligs prahts tam Kehninam us
teem effoshts, kas Deewa wahrdu labbi mahzi-
tohs, — lai wiffi jauni laudis tapatt barra un
labbi mahzajs. Bet ta General-Superdenta
darbs patikke tam Kehninam tik labbi, ka winsch
pawehleja, lai pa wiffu Wid- un Jaggannu
semmi pee wiffahm basnizahm un diuntas kungu
weetas fhoblas uszeltas tohp.

B — j.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes,
ta Patwaldinecka wiffas Kreenu Wallis u. t. j. pr.,
tohp no Krohna Wirzawas pagasta teefas pehz is-
flaidroschanas tahs mantas ta tanni 5ta Juhli f. g.
nomiruscha masas Swehtes fainneeka Schlugguru
Kaspara, us peemekleschanu to no teefas apstiprinatu
wehrminderu ta jaunella Kristap Schlaegel, zaur
fcho patri un wiffi, kurreem us kahdu wiffi tas arri
buhtu, prassichana pee to atstahu mantu ta peemin-
neta Schlugguru Kaspara buhtu, ka arridsan wiffi tee,
kurei nomurejam parrada palikkusch un wehl irraid,
prohti pirmajee appafschi isflehgschanu peedraudinati
un beidsamee appafschi peedraudinashanu tahs dubbul-
tas maksas, aizinati un usprassiti, kad winni tanni
18ta Oktobera schimi 1827ta gadda, ka to preefsch
fcho leetu noliktu weenigu peedroschanas un isflehg-
schanas terminu, preefsch Krohna Wirzawas pagasta
teefas prenahkama wiffse rahditohs, un sew pee to
protokolli tahs leetas peedohtohs; bet tab to tahkafu
taifnibu sagaidiht buhs. N. T.

Gindul, preefschfehdetais.

(Nr. 242.)

F. Henko, pagasta teefas ffrhweris.

No Wilzes pagasta teefas tohy wiffi parradu deweji to isliktu Wehrsemundes fainneeku Kalnesch Zehkaba un Strasding Jahna, par kurru mantahm konkurse spreesia, pee saudefchanas sawu prassischannu, us- aizinati, lai wifswehlaki lihds 10tu Oktobera f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Wilzes pagasta teefa 10tâ Septempera 1827. 2
 Puhn, pagasta wezzakais.
 Jurkiewicz, teefas ffrihweris.

No Wezzpilles pagasta teefas tohy wiffi tee, kam kahdas prassischanas pee ta Puhnes fainneeka Muisch- arrei Kristappa ta jauna irraid, kas sawas mahjas truhkuma dehl atdewis, un par kurra mantu konkurse spreesia, us- aizinati, lai wifswehlaki lihds 29tu deenu Oktobera mehnescha schi gadda pee schahs pagastias teefas peeteizahs. Wezzpille 26tâ Augusta 1827. 2
 (S. W.) Gohsemm Sihmann, pagasta wezzakais.
 (Nr. 26.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrih- weris.

Za kam kahda mellefchana jeb kahda atdohschana pee ta no Uisputtes Kloftera pagasta no Sihlu sehtas eeksch deenestu nolaisita, scheid eeksch Uppuffes muischas nomirruscha kutschera Pahwela irraid, tas tohy lihds

15tu Oktobera schi gadda pee schihs pagastias teefas aizinahts, sewi peeteiktees.

Uppuffes pagasta teefa 3schâ Septempera 1827. 2
 (S. W.) ††† Bahfusch Unsz, pagasta wezzakais.
 (Nr. 22.) Friedrich Hildebrand, pagasta teefas ffrih- weris.

Pehez Dinsdorbes pagasta teefas spreeduma teef wiffi, kam taiswas parradu prassischanas pee ta nomir- ruscha Dinsdorbes fainneeka mafa Veet-Emalta irraid, lihds 12tu Nowembera schi gadda pee schihs muischas pagasta teefas aizinahts, sewi peeteiktees.

Dinsdorbes pagasta teefa 10tâ Septempera 1827. 2
 ††† Trumpe Ernst, pagasta wezzakais.
 (Nr. 194.) J. Treugut, pagasta teefas ffrihweris.

Pehez nolifschanas tahs Wausfes aprinka teefas no Barberes pagasta teefas tanni 3schâ Oktobera schi gadda pulkstien 10 preeksch pufsbdeenas, tee no ta warrakalleija F. G. Jaensch tam Stelpes muischas frohgeram Johann Wiedermann kihlam isdohhti warra- kalleija ammata eerohtschi tam wairakfohliadamant eeksch Stelpes muischas frohga uhtropê, kur nauda tulihht jamakfa, taps pahrdohhti. Barberes pagasta teefa Nihforgê 22trâ Septempera 1827.

M. Purwin, pagasta wezzakais.
 (Nr. 150.) Kuhn, teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirus us plazzi. Nihgê tanni 26tâ September 1827.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 74 Kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds fannepu + tappe maksahs ar	—	70
5 — papihru naudas	1	34	1 — linnu labbakas furtes — —	1	—
1 jauns dahlderis	1	33	1 — — sliktakas furtes — —	—	90
1 puhrs rudsu tappe maksahs ar	1	—	1 — tabaka	—	70
1 — kweeschu	1	25	1 — dseltes	—	68
1 — meeschu	1	70	1 — fweesta	1	70
1 — meeschu = putraimu — — —	1	25	1 muzzu filku, preeschu muzzâ — —	6	50
1 — ausu	—	55	1 — — wihfschnu muzzâ — —	6	75
1 — kweeschu = miltu	2	25	1 — farkanas fahls	5	—
1 — bihbeletu rudsu = miltu — — —	1	25	1 — rupjas leddainas fahls — —	4	25
1 — rupju rudsu = miltu — — —	—	90	1 — rupjas baltas fahls — —	4	—
1 — firnu	—	75	1 — smalkas fahls	3	50
1 — linnu = sehklas	1	62½	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
1 — fannepu = sehklas	—	90	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmenu	1	—	maksâ.		

Is t zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: Kollegienrath Dr. G. Paucker, an Stelle des Censors.
 No. 408.